



# บทบาทและหน้าที่ของ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ครั้งที่ 1

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร. ลิลลี่ กาวีตะ

25 ธันวาคม 2562

# ผู้รับผิดชอบหลักหลักสูตร ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ :

- เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร : อุดมศึกษา ปี พ.ศ. 2548, 2558
- กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ฯ พ.ศ. 2552 (TQF), มคอ 1
- การประเมินคุณภาพภายใน (IQA) : IQA สกอ
- มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561
- แนวทางการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2562
- กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ฯ พ.ศ. 2552
- ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษา ระดับปริญญาตรี มก พ.ศ. 2559
- ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต มก พ.ศ. 2559
- ข้อบังคับว่าด้วยการบริหารโครงการภาคพิเศษ มก พ.ศ. 2559
- แนวปฏิบัติ ระบบและกลไก ด้านการศึกษา ที่ มก กำหนด

การสร้างบัณฑิต  
ที่ตอบสนอง  
สังคมแห่ง  
อนาคต

มีความเชี่ยวชาญและสมรรถนะ (Professional Competencies)  
ตรงตามความต้องการของกลุ่มอุตสาหกรรม เป้าหมาย เพื่อขับเคลื่อน  
digital world

มีสมรรถนะในโลกสมัยใหม่ (General Competencies) : ทักษะ  
สังคมและชีวิต (Social and Life Balance) มีความสามารถที่  
เป็นสากล (Globally Talented) มีความเป็นผู้ประกอบการ  
(Entrepreneurial Mindset) และมีความรับผิดชอบต่อสังคม  
(Socially Engaged)

# มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education, DOE Thailand)  
 เป็นคนดี มีคุณธรรม ยึดค่านิยมรวมของสังคม เป็นฐานในการพัฒนาตนให้เป็นผู้คนที่มีคุณลักษณะ 3 ด้าน

**ด้านที่ 1**  
**ผู้เรียนรู้**  
 (Learner Person):

เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และชีวิต เพื่อสร้างงานหรือสัมมาอาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียงความมั่นคงในชีวิต และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่างๆ มีสุนทรียะ รักรักษา และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อดตนเอง ครอบครัว และสังคม

**ด้านที่ 2**  
**ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม**  
 (Innovative Co-creator):

เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ 21 ความฉลาดดิจิทัล (digital intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพื่อ

## มาตรฐานที่ ๑ ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน (Learner Outcomes)

๑.๑ เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และความรอบรู้ด้านต่าง ๆ ในการสร้างสัมมาอาชีพ ความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเป็นผู้มีคุณธรรม ความเพียร มุ่งมั่น มานะ บากบั่น และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ (**Learner person**)

๑.๒ เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม มีทักษะศตวรรษที่ ๒๑ มีความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคม มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก สามารถสร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าให้กับตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศ (**Innovative Co-creator**)

๑.๓ เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง รู้คุณค่า และรักความเป็นไทย ร่วมมือรวมพลังเพื่อสร้างสรรค์การพัฒนาและเสริมสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืน ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และประชาคมโลก (**Active Citizen**)

ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม  
เรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๒

หน้า ๓๒

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๒๗๔ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม  
เรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบคลังหน่วยกิตระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๒



หนูไม่รู้ ???

คู่มือการกรอกข้อมูล CHE CO

# ฝ่ายบริการการศึกษา

สำนักทะเบียนและประมวลผล  
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันอาทิตย์ที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2562

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

รวม กฎกระทรวง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ  
ประกาศ และมติคณะกรรมการการอุดมศึกษา  
หลักเกณฑ์/แนวทาง และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง  
สิงหาคม 2556 - กรกฎาคม 2560

Eduserv.QR.Code

<https://eduserv.ku.ac.th>

## ฝ่ายหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษา

คู่มือการกรอกข้อมูล CHE CO

- การพัฒนาหลักสูตร/การสอน
- ข้อมูลสารสนเทศหลักสูตร
- หลักสูตรระดับปริญญาตรี
- หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
- ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษา
- แบบรายงานฯ มคอ./สมอ.
- เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

การพัฒนาระบบหลักสูตรและการสอน

ข้อมูลสารสนเทศหลักสูตร

หลักสูตรระดับปริญญาตรี

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษา

แบบรายงานฯ มคอ./สมอ.

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

คำแนะนำ  
การจัดทำ มคอ. 2  
หลักสูตรใหม่/หลักสูตรปรับปรุง  
ระดับปริญญาตรี/ระดับบัณฑิตศึกษา

และ  
เอกสารที่เกี่ยวข้อง

คู่มือการบริหารคุณภาพการศึกษา  
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์  
พ.ศ. 2558

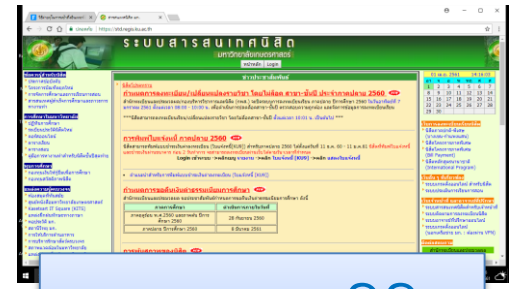
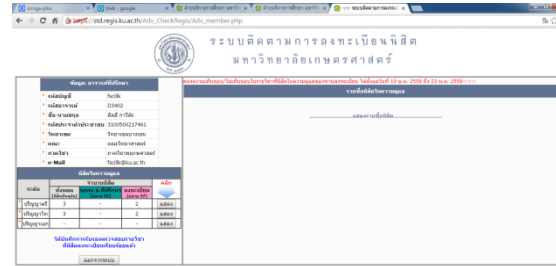
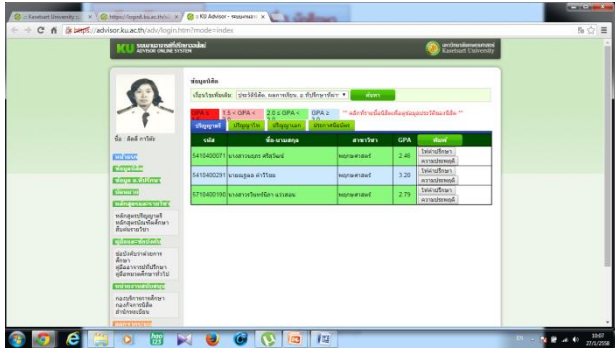
เกณฑ์มาตรฐาน  
หลักสูตรระดับอุดมศึกษา  
พ.ศ. 2558  
และเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา  
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา  
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือการประกันคุณภาพ  
การศึกษากายใน  
ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

# อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร



สารสนเทศนิสิต

KU-Advisor online system

การติดตามการ  
ลงทะเบียนเรียน

การประเมิน

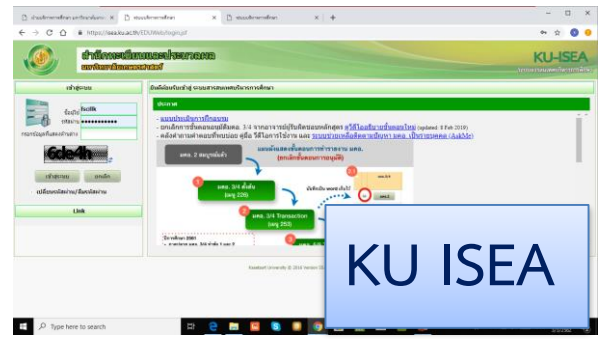


คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา



คู่มืออาจารย์

คู่มือการให้คำปรึกษา



KU ISEA





หน้าแรก - บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย...  
www.grad.ku.ac.th

หน้าแรก เกี่ยวกับ บว. หลักสูตร ผู้สนใจเข้าศึกษา นิสิต อาจารย์ ข่าวและกิจกรรม ระบบสารสนเทศ เอกสารดาวน์โหลด ติดต่อเรา

**iThesis** โครงการอบรม  
การทำวิทยานิพนธ์ด้วยระบบ iThesis

เรื่องเด่น

**ปรับปรุงระบบ iThesis**  
วันที่ 6 มีนาคม 2562  
เวลา 15.00-18.00 น.

**ประกาศ** รายชื่อผู้มีสิทธิ์เข้าสอบคัดเลือกภาคปกติ ภาคต้น ปีการศึกษา 2562  
12/02/2019

**การผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา**  
นโยบายการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกับสภาการณปัจจุบัน (แผน ข)  
08/08/2017

**HOTLINE**  
Associate Professor Dr. Somwang Khanfayanuwong  
Dean of The Graduate School  
Kasetsart University  
E-Mail : Horsoh@ku.ac.th

ติดตามคำร้อง  
WRBS

Type here to search

17:29 3/3/2562

การให้คำปรึกษา/ การกำกับมาตรฐาน ระดับบัณฑิตศึกษา

<http://www.grad.ku.ac.th/>

# การบริหารหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อแตกต่าง ๔๘ \$ ๕๘ ปริญญาตรี

ข้อแตกต่าง ๔๘ \$ ๕๘ ปริญญาบัณฑิตศึกษา

สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา

<http://www.mua.go.th/users/bhes/>

# อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

**๒๕๕๘** หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มี**ภาระหน้าที่ในการบริหาร และพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน** ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพหุวิทยาการหรือ สหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

# อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

วางแผน ควบคุมคุณภาพ ติดตามประเมินผล และพัฒนาปรับปรุง :

➤ วางแผน: การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

➤ ควบคุมคุณภาพ: กำกับมาตรฐานหลักสูตร : **คุณภาพบัณฑิต**  
**คุณภาพหลักสูตร**

➤ การประเมิน: ผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ ผู้สอน รายวิชา หลักสูตร

➤ พัฒนาปรับปรุง : หลักสูตร รายวิชา กระบวนการเรียนรู้  
ผู้สอน ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

# การบริหารหลักสูตร ตามกรอบ TQF

# แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๒



ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา  
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ  
พ.ศ. ๒๕๕๒

เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และมติคณะกรรมการการอุดมศึกษาในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงออกประกาศแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ไว้ดังต่อไปนี้

๓. ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และ

**อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร**

๓. ให้สถาบัน จัดทำ  
หลักสูตรสาขาวิชา  
(Programme Specification  
มคอ. ๒ )

รายละเอียดของรายวิชา  
(Course Specification.  
มคอ.๓,๔)

# แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ พ.ศ. 2552



ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๒

๖. ให้สถาบันอุดมศึกษาบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิต  
มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นๆ หรือ  
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กรณีที่กระทรวงศึกษาธิการยังมิได้ประกาศมาตรฐานคุณ  
วุฒิระดับอุดมศึกษา และชี้แจงไว้ซึ่งโดยเอาประมวลดังกล่าว โดยตัวเป็นอรรถ ดังนี้

## อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

คุณภาพ รวมทั้งอาจประสานกับสถาบันอุดมศึกษาและ/หรือหน่วยงานอื่นเพื่อ  
การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

๖.๓ จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ครอบคลุม  
การเรียนรู้ในทุกๆ ด้าน ตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรนั้นๆ

๖.๔ จัดให้มีการรายงานผลการจัดการศึกษาเป็นราย  
ภาคสนาม (ถ้ามี) ทุกภาคการศึกษา และเป็นรายหลักสูตรทุกปีการศึกษา โดยมีตัว  
มคอ.๖ และ มคอ.๗ ตามลำดับที่แนบท้ายประกาศนี้

๖.๕ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการอย่าง

## อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๖. ให้**บริหารจัดการหลักสูตร** เพื่อให้ได้บัณฑิตมี  
คุณลักษณะตามผลการเรียนรู้ที่กำหนด

### ❖ พัฒนาอาจารย์

❖ จัดสรรทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การวิจัย

❖ จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้

❖ จัดให้มีการรายงานผลการจัดการศึกษาหลักสูตร

สาขาวิชา

(Programme Specification มคอ. ๗ )

ของรายวิชา

(Course Specification. มคอ. ๕,๖)

❖ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการ และ

รายงานผลการจัดการศึกษาต่อสภา

❖ ประเมินหลักสูตรเพื่อพัฒนา ทุก ๕ ปี



# แนวทางปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ พ.ศ. 2552



ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา  
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา  
พ.ศ. ๒๕๕๒

๗. ให้สถาบันอุดมศึกษาประกันคุณภาพหลักสูตรและ  
การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องทุกหลักสูตร

๖. ให้สถาบันอุดมศึกษาบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตมี  
มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นๆ หรือกรอบ  
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กรณีที่กระทรวงศึกษาธิการยังมิได้ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสา  
ระดับคุณวุฒินั้นๆ และอ้างไว้ซึ่งคุณภาพมาตรฐานดังกล่าว โดยดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ พัฒนาอาจารย์ทั้งด้านวิชาการ วิธีการสอนและวิธีการวัด

๖.๒ จัดสรรทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนและการวิจัย  
คุณภาพ รวมทั้งอาจประสานกับสถาบันอุดมศึกษาและ/หรือหน่วยงานอื่นเพื่อใช้  
การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

๖.๓ จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ครอบคลุม  
การเรียนรู้ในทุกๆ ด้าน ตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรนั้นๆ

๖.๔ จัดให้มีการรายงานผลการจัดการศึกษาเป็นรายปี  
ภาคสนาม (ถ้ามี) ทุกภาคการศึกษา และเป็นรายหลักสูตรทุกปีการศึกษา โดยมีหัว  
ข้อ ๖.๑ และ ๖.๒๑ (ตามลำดับที่แนบท้ายประกาศนี้)

❖ กำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่สะท้อนการ  
ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานฯ

❖ ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตามระบบฯ

❖ รายงานผลการดำเนินงาน ต่อ สภาฯ และสาธารณะ

❖ นำผลการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ  
และทันสมัยอยู่เสมอ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร  
อาจารย์ผู้สอน

# การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร

เกณฑ์มาตรฐาน + กรอบมาตรฐาน+ แผน 15 ปี + แผน 12+  
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 + มาตรฐานวิชาชีพ + ปรณิธาน ปรัชญา  
วิสัยทัศน์ของ มหาวิทยาลัยฯ

เรียนรู้อะไร **อย่างไร** (สอนอะไร)

คุณภาพผู้เรียน

ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

(ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ๕ ด้าน ที่กำหนดในหลักสูตร)

และสอดคล้องตาม อัตตลักษณ์

**“สำนึกดี มุ่งมั่น สร้างสรรค์ สามัคคี”**

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ  
พ.ศ. 2552

มาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา (มคอ.1)

หลักสูตรสาขาวิชา  
(Programme Specification มคอ.2)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป  
(≥ 30 หน่วยกิต)

หมวดวิชาเฉพาะ  
(≥ 84 หน่วยกิต)

หมวดวิชาเลือกเสรี  
(6 หน่วยกิต)

Curriculum Mapping

รายละเอียดของรายวิชา  
(Course Specification. มคอ.3,4)

Learning Outcome Evaluation มคอ. 5, 6

ปณิธาน ปรัชญา วิสัยทัศน์ของ  
มหาวิทยาลัยฯ

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์  
ของมหาวิทยาลัยฯ

Learning  
Outcomes  
5 ด้าน

Learning  
Outcome  
Evaluation  
มคอ. 7

1. คุณธรรมและจริยธรรม
2. ความรู้
3. ทักษะทางปัญญา
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

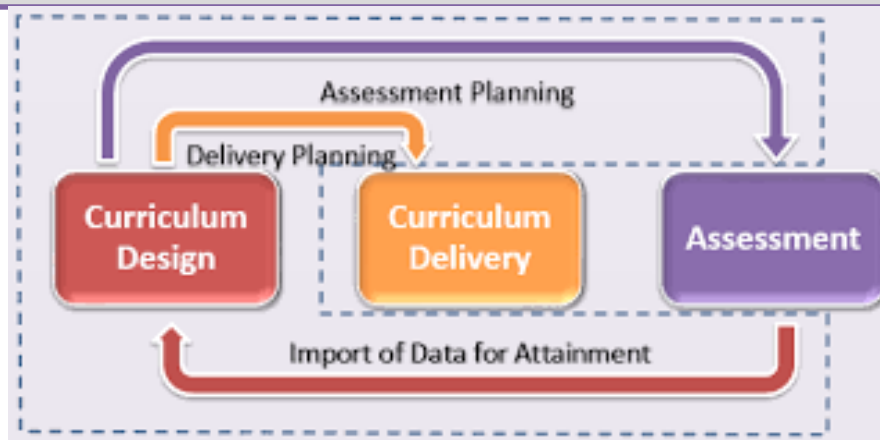


# ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน

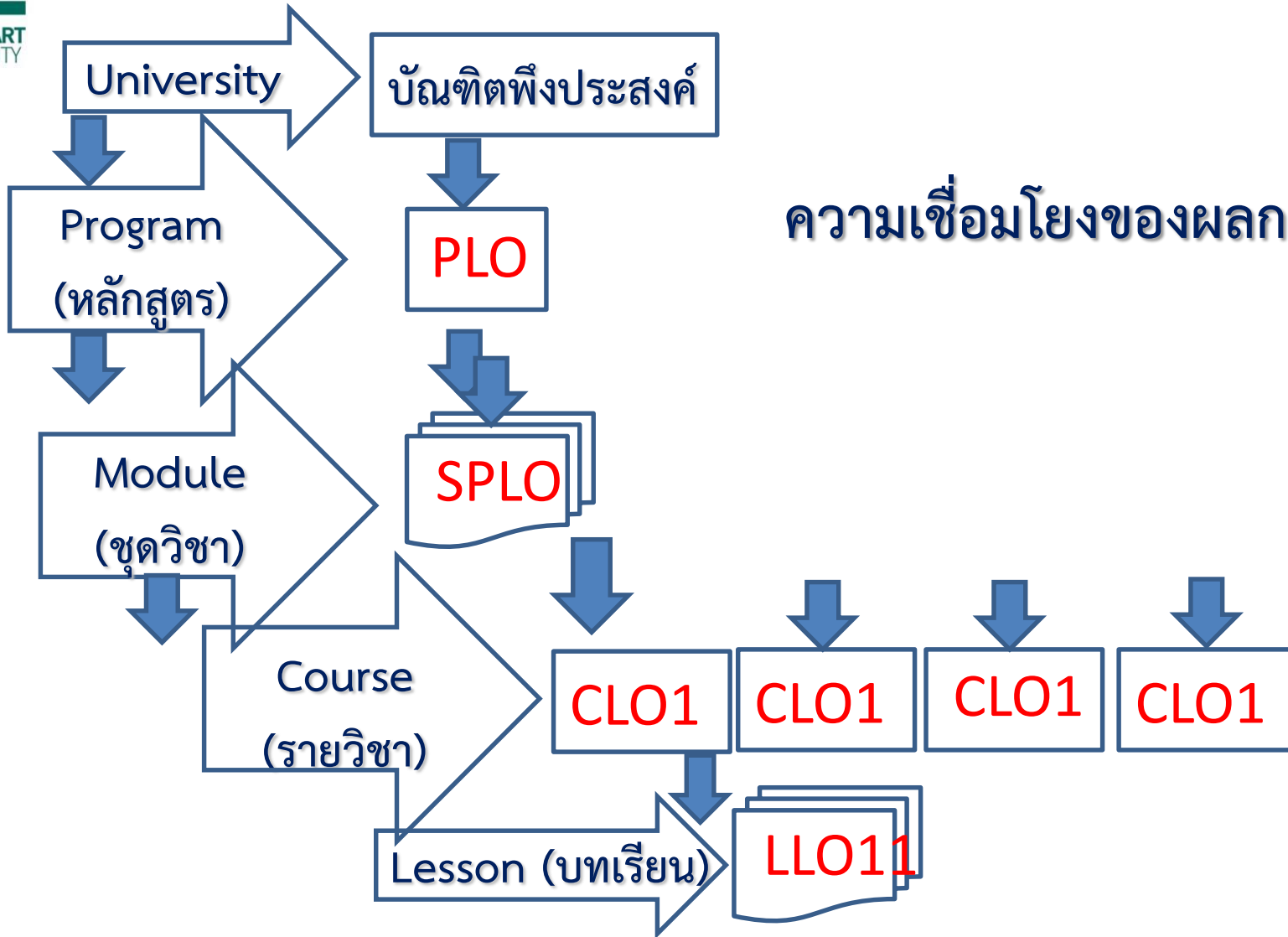
## ประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้

วางแผน  
ควบคุม  
คุณภาพ  
ติดตาม  
ประเมินผล  
และพัฒนา  
ปรับปรุง :

อาจารย์  
ผู้รับผิดชอบ  
หลักสูตร



# ความเชื่อมโยงของผลการเรียนรู้



## กระบวนการพัฒนาหลักสูตร: หลักการ

- กำหนดวัตถุประสงค์ที่คาดหวังว่าจะให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลง (knowledge/skill/attitude)
- ออกแบบเนื้อหาสาระรายวิชาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน ตามที่ต้องการ
- จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง
- ประเมินผล เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์